

۲۰۱۸/۱۲/۱۰

سمیع الدین افغاني

رېښتيني څوک دي؟

محترم لوستونکو!

که چيري د بشريت او انساني نړۍ پسمنظر ته ځير شو انسانانو د ابتدا څخه بيا تر يويشتمې پېړۍ پوري د انساني ژوند د بقا لپاره ډيري هلې ځلې تر سره کړي او د غير مترقبه او طبعي حوادثو په مقابل کې د طبيعت سره لاس او گربوان او د ډيرو قربانيو تر څنگ لازمي برياوې هم تر لاسه کړي او پدې برخه کې د ډيرو اکتشافاتو شاهدان دي.

بشر وکولای شو د گرمۍ او يخنۍ له مختلفو افتونو او امراضو سره مبارزه وکړي د خوراک پوښاک، سرپنا او نور حياتي اړتياو دلاسته راوړلو لپاره زحمت وگالي. خو اساسي پوښتنه داده چې ولې پدې عصر او زمان کې هم انسانان د ولگي، بدبختۍ او ناخوالو سره مخ دي؟ آیا ددې مشکلاتو اساسي عوامل به په څه کې وي؟ آیا لامل به يې داوي چې بشريت ددې نيمگړتيا په له مينځه وړلو کې پاتې راغلی او ندی توانېدلی چې د اوږد انساني ژوند په جريان کې دا ناخوالې له مينځه وپسي؟ او که علت په خپله انسانانو کې دی؟

دا هغه پوښتنې دي چې که چيري په رېښتيني او دقيقه توگه وڅېړل شي او ددې مرض اساسي عوامل تشخيص او د حل نسخه ورته پيدا شي دا به يو ستر گام وي په بشري ټولنه کې د يو عادلانه او انساني ژوند د احيا لپاره ددې او نورو پوښتنو د ځواب لپاره لازمه ده چې لاندې موضوعگانو ته د لوستونکو پام راوگرځوم:

- لمرۍ - د بشري ټولني د ژوند د تفاوتو اصلي عوامل په څه کې دي ولې يو شمير زيات وگړي په فقر او بې عدالتيو کې ژوند کوي او يو شمير نور بيا دهرډول هوساو لازم انساني ژوند د مزایا او امکاناتو څخه برخمن دي؟

د مثال په توگه که افريقا، آسيا او په مجموع کې مخ په انکشافه يا دريمي نړۍ هيوادو ته پام شو د فقر بدبختيو او محروميتونو کچه يې ډېره جگه او برخلاف د يو شمېر هيوادونو د ژوند سطحه لوړه او د قوي اقتصاد خاوندان گرځېدلي دي.

- دوم - کوم هغه مصارفات چې نن سبا د بشر د نابودۍ لپاره پکارول کيږي پدې مانا هغه کارخانې چې د ټوپکو، ټانکونو، جنګي طيارو او د ټولنيزو وژنو سلاکاتو د توليد لپاره جوړې شوي او يا د جوړېدو په حال

کې دي چې د بشریت او ځمکې د نابودۍ لپاره پکارول شوي او پکارېږي که چیرې په دغه مصارفو د انسانانو د خیر او فلاح لپاره ترې استفاده شوې وای او وشي، مکاتب، روغتونونه او نور عام المنفعه تاسیسات جوړشوي وای او یاجور شي اوس به په نړۍ کې د انساني تراژیدو ته د پای ټکی ایښودل شوی وای د هر انسان لپاره به دیو آرام، مرفعه او انساني ژوند زمينه برابره وای.

آیا په یو ټانک به څومر مکاتب او په یوې جنگي طیارې به څومره روغتونونه او همدا رنگه په یوې اتومي سرگلولې به څومره عام المنفعه تاسیسات جوړ وای چې په دقیقه توګه به په افریقا او نورو هیوادو کې ماشومان په سوء تغذیه نه وه مصاب او نه به جنگونو د میلیون هاو انسانانو ژوند د نابودۍ سره مخامخ کړی وای.

که په دقیقه توګه ددې ناخوالو او پرابلمونو لاملونه وڅېړل شي دې نتجې ته رسیږو چې ددې بی عدالتیو، ظلم او استبداد عامل یو انسان د بل انسان، یوه ټولنه د بلې ټولنې او همدا رنگه یو ملک د بل ملک د اتباعو په حقوقو تېری دی او د نورو د بدبختیو عاملین ګرځېدلي دي او د ټوپک او ماشینګنو په زور یې د نورو ژوند د خطر سره مواجهه کړی او د خلکو په وینو یې لاسونه سره او نن د ارګاه او بارګاه خاوندان دي چې ژوندي مثالونه یې زمونږ هیوادوالو په هیواد کې د دېرش کلني ټپل شوي جګړې په جریان کې په سر سترګو ولیدل او هره ورځ د نوو تراژیدو شاهدان دي. استعمار د نور د هستیو د غصب لپاره د دوو تکتیکونو او روشونو نه استفاده کړې چې هغه د فزیکي ګرمې جګړې او سرې جګړې طرزونه دي چې پدې وسیله یې پردې ملکونو ولجه او د منطقي د خلکو هستي یې تاراج او وګړي یې خپل غلامان ګرځولي دي.

د تودې جګړې مثال هغه مستقیم اشغالګره تجاوزونه دي چې د تاریخ په جریان کې قوي هیوادونو په ضعیفه هیوادونو تر سره کړي او هغه ملک یې د خپلې مستقیمی سلطې لاندې راوستی او د هغوی هستي او دارايي یې خپل کړي او هغه ملک یې خپله مستعمره ګرځولی دی.

او بل تکتیک یې ساره یا تبلیغاتي جنګونه دي چې د هغه په وسیله یې د منطقي یا ملک خلک خطا او خپلو شومو اهدافو لپاره یې ذهنیتو نو ته د خپل په ګټه تغیر ورکړی دی. په دغسې مواردو کې د انسانانو بعضاً د پاکو او سپیڅلو احساساتو نه ګټه پورته کړې ده.

که په مشخص توګه په افغانستان کې د یو شمیر ګوندو، تنظیمونو، پارټیو، ډلو او ټپلو ته ځیر شو چې اکثرأ د پردو له خوا تمویل، حمایه او سازماندهي کيږي چې د خلکو بلخصوص د ځوانانو د پاکو وطني، ملي، منطقي او ژبیزو احساساتو نه د خپل ځان په ګټه تری کار اخستل شوی دی.

که په دقیقه توګه د دغو تنظیمونو ډلو او ټپلوسره په تماس کې شو ډیری یې په دین او وطن مین خلک دي چې په خواشني سره د یو شمیر خاینو رهبرانو تر تاثیر لاندې راغلي او خپله هستي او ژوندي ددې خاینو رهبرانو لپاره په دېر صداقت او ایمانداري قرباني کړی دی چې ژوندی مثال یې چا د اسلام مقدس دین په لاره کې قرباني ورکړه او څوک دي چې ددې شهیدانو د وینو په بیه ځانله لوړ تعمیرونه جوړوي او په خارجي بانکو کې د میلیونونو ډالرو خاوندان ګرځېدلي دي؟

که ددې لیکنې اصلي مطلب ته راشو تاریخ دا ښودلی او هرچاته د منلو وړ ده چې په وطن کې هیڅکله یوې ډلې، یو

تنظيم، گوند يا يو قوم په تنهائي سره د حاکمیت چاري په برياليتوب سره پرمخ ندي بېولي نو لازمه ده چې د وطن په بيا رغونه کې د افغانستان ټول ولسونه او خلک په گډه برخه واخلي، زما په اند صرف يووالی او ورورگلوې کولی شي چې د وطن خلک ددې بدبختيو څخه نجات ورکړي او بس، دا چې څنگه دا يووالی مينځ ته راځي او څوک يې راوستلی شي او کوم علمي وړانديز ددې معضلي اساسي نسخه ده؟ دا د وطن دبادردو، وطنپالو او خداپرسته علماوو، مشرانو او ټولو سياست والو دنده ده چې پدې برخه کې مثبتې (گټورې) هلې ځلې وکړي او د افغانستان او د بشريت د خیر لپاره کار وکړي، داسې طرحې وړاندي کړي چې ټولو ته د منلو وړ وي او د افغانستان هر وگړی ته چې په رښتيني ډول دا وطن ورته گران وي او په پاک احساس سره په مختلفو لارو روان کړ شوی دی ورته د اميدواری او د ژوند کولو زمينه برابره شي. بايد د بې باوريو او اختلافونو د مينځه وړلو لپاره مشترک او عملي کارونه تر سره شي.

زما په اند د افغانستان خلک د مختلفو نظرو تر څنگ په وطن مين خلک دي د هريو په زړه کې د وطن د ابادی مينه شته چې پدې لار کې د هيوادوالو رښتيني مبارزه د قدر وړ ده زمونږ خلکو د وطن، ازادی اود خدای په لاره کې خپل ژوند او هستي هرڅه قربان کړل چې په خواشني سره بايد وويل شي ددې قربانيو څخه نا اهلو او خرڅ شوو لېبرانو د ځان او خپلو مافيایي انديوالانو په نفعه گټه پورته کړه د وطن، خاورې او اسلامیت تر شعارو لاندې يې ځانونه د شیشه يي قصرونو او ميلونونو ډالرو خاوندان کړل.

د وطن با درده سياستوالو!!!

په هر تنظيم کې چې ياست په هر لېږر چې مو باور دی دا ستاسو شخصي کار دی که مونږ د خپلي لاري حقانيت بل ته کوو او د نورو څخه غواړو چې دده په لار کې لار شي او د هغوی رهبر دي ومني دا به عملي نه وي بڼه به داوي چې د يوه شعار لاندې د اسلام په خاطر د افغانيت په خاطر د انسانيت په خاطر د هغه پاکو شهيدانو د سپيڅلو وينو په خاطر د هغه کونډو يتيمانو په خاطر کوم چې د يوې مړی ډوډی لپاره د محنت شپې او ورځې تېروي نور دي بې باور يو، تعصب، ډلو او ټپلوته خاتمه ورکړو او د يو افغان، هموطن او مسلمان تر نامه يو بل ته د ورورۍ لاسونه ورکړو، صرف همدا د بدبختيو د نجات لار ده صرف همدا په مختلفو ډلو او تنظيمونو تقسيم کړل شوي خلکو يووالی دی چې د وطن د ټولواقتشارو خلکو او ولسونو په صادقانه همکارۍ د وطن مشکلات حل او دنيا ته وښيو چې افغانان دا استعداد لري او کولای شي چې په شريکه دا وطن جوړ او خپلو خلکو ته د نجات الاهيه وگرځي. دا ده هغه رښتيني لار چې کولای شي زمونږ وطن ددې ناخوالو څخه وژغوري او په گران افغانستان کې د خلکو د خیر او فلاح لپاره اسلامي، وطني او انساني گامونه اوچت کړي.

واعتصمو بحبل الله جميعا لا تفرقو
ترجمه : د خدای په رسی منگولي ولگوی او مه جدا کيږی.
ومن الله توفيق

رښتيني څوک دي؟

[Afghani_samehuddin_reshtanay_tshok_day.pdf](#)